JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. **Zaturdag 8 November.** **N°. 90.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden,
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

dat Hij,

den landraad te Batavia willende terugbrengen tot den voet, bepaald bij het *reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch-Indië;*

Gelet op de artikelen 20, 24, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Buiten werking te stellen de publicatie van 4 Mei 1849 no. 3 (staatsblad no. 24), waarbij, ten vervolge op artikel 7 der *bepalingen omtrent de invoering van- en den overgang tot de nieuwe wetgeving*, vastgesteld bij besluit van 3 Maart 1848 no. 1, staatsblad no. 10, is bepaald, dat de te Batavia gevestigde landraad vooreerst op den tegenwoordigen voet zal blijven zamengesteld; zoodat de landraad der stad en voorsteden te Batavia, te beginnen met 1o. Januarij 1857, wordt te zamengesteld zoo als voorgeschreven is bij het *reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch Indië.*

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justitieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den *5den November* 1856.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris.

VAN DE GRAAFF.

[*Staatsblad* No. 69.]

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaija, Mr. *P. C. Ballot.*

Bevorderd:

Bij de Nopalcultuur en Cochenilleteelt.

Tot opziener der 1ste klasse, de opziener der 2de klasse *C. J. Braun.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:

aan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Soerabaija *A. van der Jagt.*

aan den 2den commies bij de algemeene rekenkamer *J. M. G. Brondgeest.*

ADVERTENTIE.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Dingsdag den 11den November, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, den *30sten October* 1856.

De Majoor-Adjudant, BERING LIESBERG.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt, met referte tot de laatstelijk in de Javasche couranten van den 13den Februarij, 17den Mei en 13den Augustus jl., no. 13, 40 en 65 geplaatste advertentie, in herinnering, dat de vierde koffijveiling te Padang zal worden gehouden in de maand December aanstaande, en wel op den 2den of 4den dag na aankomst aldaar van de stoompakketboot van Batavia.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, daartoe aanleiding ontvangen hebbende door herhaaldelijk ingebragte klagten over minder juiste levering van de overeengekomen hoeveelheid gras, acht het noodig de navolgende advertentie van den resident van Batavia dd. 11 Junij 1846 andermaal in herinnering te brengen.

»Ingevolge bij gouvernements besluit dd. 30 Mei jl. no. 15, op »hem verleende magtiging, maakt de ondergeteekende, met referte »aan zijne in de Javasche courant van den 21sten en 25sten December 1844 geplaatste bekendmaking, aan de gemeente bekend, dat »voortaan en wel van af 1 Julij eerstkomende, een ration gras »(met uitzondering van leverantiën, waarvoor bijzondere contracten »bestaan), zal behooren te wegen 66 amst. ponden of 52 katties, »op verbeurte eener boete van vijf-en-twintig gulden voor de 1ste »en vijftig gulden voor de 2de en volgende overtredingen, den leverancier door den resident op te leggen, en bij niet betaling te »veranderen in hoogstens 8 dagen gevangenisstraf.

Namens president en directeuren der javasche bank, heeft de secretaris der javasche bank, de eer ter kennis van het algemeen te brengen, dat de rente bij de bank en hare agentschappen tegenwoordig is bepaald als volgt:

Rente op particuliere acceptatien	8	pCt.	's jaars.
» » vendu-acceptatien van de buitenbezittingen van Java en Madura, met uitzondering van Batavia, Samarang en Soerabaya	8	»	»
» » vendu-acceptatien van Batavia, Samarang en Soerabaya	5	»	»
» » beleeningen	7	»	»
» wegens voorschotten op specie	5	»	»

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutterskas worden, door den Kapitein Kwartiermeester, herinnerd om hunne contributie over het 4de kwartaal 1856, vóór of op den 15 Nov. aan de schutterskas te voldoen.

Postkantoor.

Landmail van November.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in November den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 10den November aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Dingsdag 11 November, door de weeskamer, voor een huis in den Gang-Petjanongang.

Woensdag 12 November, op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris.

Donderdag 13 November, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Caroll*, naast de Engelsche Kerk op Parapattan, door *John Pryce & Co.*

Vrijdag 14 November, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Maandag 17 November, voor het huis aan den weg naar Tana-Abang, laatst bewoond door den heer *Booth.*

Woensdag 19 dezer op het kasteelplein, door *Abeelen, Dennison & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo: van wijlen de chinezen *Njo Sioe* en *Lim Jonkeng*, en de chinesche vrouw *Tjok Sonnio.*

Door den Executeur Testamentair te Batavia: van wijlen den heer *B. C. D. Beijnon.*

Vertrekkende Personen.

Von Noël.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 31 October tot en met den 6 November 1856.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. Kooij, A. Basselt* en *Echtgenoot, W. Hogeraats, T. K. Veldman*, uit Nederland. — *L. W. Doerleben*, van Buitenzorg. — *A. d'Jvernois, C. E. Bothen*, van Samarang.

HOTEL DES INDES. *L. N. van Meeverden*, van Soedemara. — *E. Guerin*, van Bordeaux. — *A. C. Jager, C. van Berckel, G. Privé*, van de Reede.

MARINE HOTEL. *S. Strandgaard*, van Rio de Janeiro. — *H. de Wijn, W. J. Lippit, C. G. S. Begeman* en *familie.* Mejufr. *Haase*, uit Nederland. — *J. Walstra*, van de Reede. — *H. Mrennie*, van Passaroeap. — *F. A. Jansen*, van Helvoetsluis. — *J. J. G. Ottenkoff*, en *F. Zeeman* en *Echtgenoot*, van Samarang.

JAVA HOTEL. *D. Frank*, van Tjiandjoer. — *B. Brands, H. Koenen, M. B. Hoffmann, J. F. Cramer*, uit Nederland. — *L. P. van Maurik* en *Echtgenoot, Kroesen*, van Samarang. — *von Hedemann*, van Sawangan. — *Schluter*, van Indramaijoe. — *J. L. le Pique* en *Echtgenoot*, van Semang. *A. H. Peanat*, van Singapore. — *D. Boelhouwer* en *Echtgenoot, A. Vetter, D. Boelhouwer*, van Manilla. — *H. P. Hazewinkel*, van Besoekie. — *W. Gerrits*, van Hongkong. — *L. J. de Haan*, van China. — *F. J. van Oppen*, van Samarang.

HOTEL WILLEM II. *G. Diepering. M. P. Kok, Jager, J. F. Koning, A. van Hoboken* van de Reede. — *G. Hoeve.*

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. Baronesse Sloot van Oldruitenborgh*, geboren *de Perez.*
POERWODADIE, 28 *October* 1856.
Eenige Kennisgave. (2781)

Bevallen van eene DOCHTER, *B. Hageman, Mancke.*
MACASSAR, 11 October 1856. (2800)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. B. Auffmorth* geliefde echtgenoote van
(2838) J. J. SCHEUER.
BATAVIA, 6 *November* 1856.

Hout-Vendutie
op Woensdag den 12 November 1856,
op het Heemraden Plein, à 2 pCt. Vendu Salaris,
van eene groote partij Jattiehouten Balken, Doodkistplanken, Unigen, enz., enz.
(2802) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie
op Donderdag den 13 November 1856.
Wegens vertrek, voor het woonhuis van den Heer **Carroll**, naast de Engelsche kerk op Parapattan, door *John Pryce & Co.*,
van eenen netten en goed geconserveerden inboedel, waaronder mahoniehouten en andere meubelen, lampen, eet- en thee serviezen, eene zoo goed als nieuwe Engelsche piano, en verder van twee rijpaarden, een span Preanger paarden hoog 4 voet en 4 duim, enz., enz. (2829)

Vendutie
op Vrijdag den 14 November 1856,
voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*,
van lijnwaden, Amerikaansch meel, behangsel papier, waskaarsen, glas- en aardewerk, Engelsche zadels en tuigen, Bengaalsche zeep, roode en Madera wijn, alsmede
H. 150 vaatjes BOTER.
(1826)

EEN DOOD EENVOUDIGE GESCHIEDENIS. (*vervolg en slot.*)

Freule Sophie weende bij het lijk van haar, welker moordenaar zij weer zoo vertrouwelijk in den arm hing.

Sophie raakte met haar zachte hand het marmeren voorhoofd aan der doode, en blikte in dat zachte, bleeke, nog immer schoone gelaat.

Eugenius vatte een der ijskoude handen, en eene siddering doorliep zijne leden. O, hij was niet geheel slecht en ongevoelig Eugenius van Malen. Het *speet* hem, toen hij zoo aan de doodsponde stond van haar, die hem met al het vuur van een rein hart had bemind, dat hij zich ooit met die akelige liefdesgeschiedenis had ingelaten. Was het in zijn magt geweest, hij had gaarne alles ongedaan willen maken, haar jeugd en leven willen hergeven.... zelfs met opoffering van.... goud, zeer veel goud. Maar 't was dan ook eigenlijk bizar te noemen, zich om zoo'n kleinigheid van kant te maken, want dat het alleen een louter toeval, een ongeluk was geweest, welke haar dood had veroorzaakt, dit kon hij niet gelooven, zoo als de anderen. Maar 't was toch met dat al radicaal! Hij zou haar immers, als het zijn moest, niet verlegen hebben gelaten. Daar zouden er immers ook nog genoeg geweest zijn, die mooi Jansje hunne hand wel zouden hebben willen reiken.... Eugenius van Malen had zich altijd rojaal getoond! hij had immer zijn fatsoen weten te bewaren —! — O ja! het was voorzeker uiterst kinderachtig en laf het zich zoo ijselijk sterk aan te trekken. Zeker! 't is fataal en niet gemakkelijk te verduwen als men zijn schoonste droombeelden ziet verstoord, — zijne liefde ziet versmaad, zich ziet bedrogen, ja, meer nog en verlaten; 't is daarenboven ook hoogst onvergeeflijk, ja, misdadig den last des levens met vermetelheid van zich af te werpen. Een zelfmoord; foei, 't is gruwelijk! 't verraadt gebrek aan zedelijken moed, aan christelijk geloof en onderwerping. Ontegenzeggelijk, 't was zeer verkeerd, zeer dwaas, zeer slecht geweest van mooi Jansje, dat zij... maar zacht wat, zij was immers in den laatsten tijd zoo erg duizelig.... wie spreekt hier van zelfmoord?.... 't was stellig een ongelukkig toeval, dat haar juist in de nabijheid van den vijver, zoo op eens weêr die duizelende gewaarwording overviel, ja, 't was stellig zoo geweest, en heel, heel jammer; — dit verklaarde ieder, die mooi Jansje eens hadden gekend en nu hoorden van dat treurige geval!

»Kom lieve! laat ons nu gaan!" sprak eindelijk Eugenius tot Sophie en bij het heengaan wierp de laatste nog een blik op de ontslapene, en zuchtte zacht: »'t Is of een Engel daar ligt." Eugenius schudde treurig het hoofd en haalde ruimer adem, toen zij het vertrek hadden verlaten, waarin het stoffelijk hulsel rustte van »EEN ENGEL."

Toen kort daarop een luid gesnik door den ruimengang van Rozenschau weêrklonk, en de dienstboden met haperende stem Mijnheer en Mevrouw de H. kennis gaven, dat Jansje's vader daar was, om het lijk van zijn eenigst kind te zien, toen Eugenius bij het openen der deur een armen, ziekelijken man, met reeds vergrijsde hairen naar het doodvertrek zag wankelen, toen gevoelde hij innig berouw over zijne zegepraal, en bij het heengaan drukte hij een bediende, welke hem met vochtige blikken vertelde, hoe de oude zich bij het lijk had aangesteld, en hoe hij nu door Jansje's dood zijn eenigste verzorgster in den ouderdom had verloren, een volle beurs in de hand, met verzoek, dat aan den ouden man te overhandigen namens iemand, wien zijne smart zéér ter harte ging.

»'t Is toch een goed en gevoelig heer," zeide Jan de knecht tegen den tuinman, terwijl hij de beurs op zijn hand woog.

»'t Was zoo'n braaf meisje die Jansje," sprak de laatste, »bijna al haar loon gaf zij aan haar ouden vader.... Dat is een slag voor dien stumpert! Och! 't is zoo'n ongeluk!"

Niemand vermoedde ooit, dat Eugenius van Malen een amourette had gehad met mooi Jansje!

Hout-Vendutie.

De ondergeteekenden zullen op **Woensdag den 19 dezer**, op het Kasteelplein op Vendutie verkoopen:

1500 Jattiehouten Balken,

van verschillende dimensiën,

600 Jattiehouten Dakribben,

aangebragt per *Atiat Rachman*, van Rembang.

(2827) ABEELEN, DENNISON & Co.

Toko Rijswijk:

Perambulators,

(Engelsche Kinderwagentjes van *Burton & Co*, te Londen.)

(2825) VAN GENT & Co.

Puike Nieuwe Hollandsche

AARDAPPELEN

pas aangebragt per het Nederl. schip *Maria Adriana*, te bekomen bij

(2799) LOURAN & VAN WALCHREN.

Batavia, 5 *November* 1856.

Per *Pollux* hebben de ondergeteekenden weder ontvangen:

ROOKVLEESCH

van het gunstig bekende merk S (in een driehoek).

(2806) VAN RIET & TER GOUW.

Te Koop bij den Ondergeteekende:

HERMITAGE ROUGE,

1ste kwaliteit,

van het gerenomeerde merk *Monier de la Sizeranne.*

(2820) L. PLATON,
Kali Besaar.

La soussignée à reçue un assortiment de

Jolies Bagues,

pour Dames et Messieurs, aussi des **Bagues d'Alliance, Satin Violet.**

(2793) M. JANET.

Fancy, Pic Nic and Mixed Biscuits,

in halve en kwart blikken, bij

(2807) VAN RIET & TER GOUW.

Verkrijgbaar:

Hammen, Boter, Kaas, Zuurkool, Groentens in vaatjes, Amer. Meel in vat en in blik, Haantjes Bier, Witte Boonen, Versche Passeroeangsche Aardappelen, Mak. Stangie en roode Visch, bij

(2800) A. C. M. MEIJER,
Scheepsleverancier.

Wagen- en Bendi-Leidsels

bij

(2805) VAN RIET & TER GOUW.

In Commissie ontvangen:

Tapijten en Alcatieven,

in verschillende grootte, zoowel rond als vierkant, en in prachtige dessins, tot buitengewoon billijke prijzen, bij

(2808) VAN RIET & TER GOUW.

Het Echte

VAN DER VEEN'S ELIXTER

en

GROOTE GEROOKTE RIBSTUKKEN

alsmede

GROENE ZEEP, in Keulsche Potten,

voorts

Leidsche, Zwitsersche, Zoetemelksche Kaas

pas ontvangen per schip *Maria Adriana*, v. d. Held, bij

(2812) S. B. VAN KLEEFF & Co.,
Passer Pisang en Rijswijk.

TE KOOP

Onharige Padie,

à 2½ Ct. per pond,

Te Struiswijk bij

(2811) Djoeragan OEMAR.

TE KOOP

Een reeds bespeelde, doch nog zeer goede Piano. Bij

(2821) HUBERT.
Beerendregtslaan.

TE KOOP

Eene in volle werking zijnde **SUIKERFABRIEK** met Inventaris, **ARAKSTOKERIJ**, enz.
Te bevragen bij

(2801) Mr. L. J. A. TOLLENS,
Adviserend Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia,

Batoe Toelis, 4 *November* 1856.

TE KOOP

Twee Huizen en eene Gaz-Fabriek, in de Beerendregtslaan. Verkrijgbaar te zamen en afzonderlijk. Adres

(2782) R. DESCHAUX,
Gang Chaulan.

TE KOOP OF TE HUUR

het Huis op Molenvliet, vroeger bewoond door den heer *D. Paareboom Voller*, thans door den heer *C. van Sonsbeek.*
Adres

(2777) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

TE HUUR

Een Huis op Parapattan, thans bewoond door den heer *Carroll*, te aanvaarden primo December e. k. en te bevragen bij den boekhandelaar

(2815) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

Een Huis op Noordwijk, laatst bewoond door den heer Mr. *J. Loudon*. Te bevragen bij

(2775) H. J. VAN DER PLAS.

Het Kantoor

van Mr. **J. H. HOFMEIJR J. Hzn.** is aan de Groote Rivier, tegenover de Toko van den heer *Brown.*
(2785)

De ondergeteekende heeft de eer het Bataviaasch publiek mede te deelen, dat hij het voornemen heeft, *met vergunning van den heer Resident van Batavia, en welwillende medewerking der Maatschappij van Toonkunst, Mevrouw Ghymers en van de meeste artisten en liefhebbers ter deeser plaatse, in de Schouwburgzaal* zal geven; een

CONCERT

VOCAAL en INSTRUMENTAAL

waarvan den dag en het programma nader in dit blad zullen worden bekend gesteld.

(2836) H. POOLMAN.

The subscribers for the manege are kindly requested to attend a meeting on Tuesday 12th Instant at 8 o'clock in the evening, in order to be present to approve the new made regulations, and the decessive choosing of a direction, in the Society de Harmonie. (2830)

De heeren inteekenaren ter oprigting eener manège, worden beleefdelijk verzocht zich op Dingsdag den 12den dezer, des avonds ten 8 ure, te willen vereenigen in de Societeit de Harmonie, ten einde tegenwoordig te zijn bij het debatteren over het gemaakt reglement en het definitief verkiezen eener directie. (2831)

Tot de alhier gevestigde firma *Gebroeders Beijnon*, handel drijvende in verschillende koopmanswaren, en ook zich ernerende met kommissiezaken, sinds eenige jaren, geheel alléén vertegenwoordigd, door den heer *Jacob Willem Beijnon*, zijn als deelgenooten toegetreden, zijne zonen de heeren *Willem Johannes* en *Frederik Johannes Beijnon*, particulieren, beide alhier woonachtig, hebbende zij bij akte van vennootschap, op heden onder No. 11, voor mij notaris in bijzijn van getuigen gepasseerd vastgesteld: dat elk vennoot de teekening der firma heeft, dat de vennootschap een aanvang genomen heeft den eersten dezer en aangegaan is, voor onbepaalden tijd.

Geschiedende deze bekendmaking, in voldoening aan art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

(2813) J. C. MEIJER,

Batavia, *den* 5 *November* 1856. Notaris.

Aan Heeren contribuanten voor den opbouw eener kerk op *Passer Baroe*, wordt bekend gemaakt, dat de ondergeteekende in kerkeraadsvergadering der Evangelisch-Protestantsche gemeente, op Dingsdag 4 November, de verdere behartiging van den opbouw dier kerk, alsmede de gelden daartoe reeds verzameld, heeft overgedragen aan voornoemden kerkeraad; onder bepaling, dat de kerk voltooid, dienstbaar zal worden gesteld aan het drieledig doel in circulaire van inteekening om[illegible]

Men mag verwachten, dat spoedig met den opbouw der kerk zal worden aangevangen.

Intusschen is het huis op *Noordwijk* waarin de Maleische Godsdienst-oefening, later naar de te bouwen kerk over te brengen, reeds sedert langen tijd, wekelijks met bijzonder goed gevolg gehouden wordt, thans bewoond door den tweeden koster der *Willemskerk*, meer verruimd en tot kerkelijk gebruik ingerigt.

Aldaar worden ook wekelijks eene Nederduitsche en Maleische Cathechisatie benevens de Zondagschool gehouden aan de geprojecteerde kerk geannexeerd; insgelijks de zendelings kerk iederen Maandag van vijf tot zes ure 's namiddags.

De gelden ingezameld tot een bedrag van: *f* 5504.60 zijn op zekere en voordeelige wijze uitgezet.

De inteekeningslijsten en verdere geldelijke verantwoording liggen ten huize van den Heer *H. A. Klerks* op *Noordwijk*.

Diegenen, welke nog nadere informatiën verlangen, kunnen die bekomen ten huize van den ondergeteekende.

(2184) J. F. G. BRUMUND.

Batavia, 8 November 1856.

WOTDT GEVRAAGD

voor eene reis naar Holland, een **SCHEEPSDOCTOR.**

Nadere informatiën te erlangen bij

(2778) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 4 *November* 1856.

De Novemberzon had weer gelicht over het aardrijk! Nog gloeide een donkere, purperkleurige streep aan den westerhorizon, maar hoog aan het vlekkeloos azuur flonkerden en flikkerden reeds eenige sterren.

Daar verhelderde zich op eens de oosterhemel, en als bij een eersten morgengloor kleurde een zachte rozengloed de lucht. Het was Luna, welke statig en plegtig oprees aan den trans, en spoedig het sterrelicht deed verbleeken, en toen alles overstroomde met haar zacht en zilverachtig licht.

Van 't geboomte, dat het kerkhof te U. omzoomde, teekenden de wiegelende takken zich grillig af op den grond, ook de steenen en kruisen die zich overal in het helder maanlicht vertoonden. — Een zachte wind ruischte nu en dan door het afgevallen lover, en de schaduwen der boomen golfden dan fantastisch over de gedenkteekenen, door liefderijke handen of uit ijdele praalzucht opgerigt. 't Was indrukwekkend stil op den Godsakker!

Op eens werd echter die stilte verstoord. — Een gerucht van stemmen liet zich hooren, en spoedig vertoonde zich een groepje studenten, die arm in arm voorslenterden.

Zij sloegen de breede laan, die naar het kerkhof voert in en weldra wandelde de vrolijke, levenslustige jeugd over de graven en het molm van een vergaan geslacht.

»'t Is hier toch almagtig mooi, zoo bij avond en maneschijn. Je zoudt hier voor je pleizier gaan liggen!" hooren wij een der jongelui uitroepen.

»Waar? Op den grond of er onder?"

»Ben je finaal gek!" was de repliek; »ik gevoel nog volstrekt geen lust hier als kil gebeente te verweeren! — Maar dan krijg je ook een mooi vers in marmer zoo als anderen. Bij voorbeeld: Hier ligt... Och wacht eventjes as je blieft Gus, met je permissie! mijn cigaar is uit.

»Dan ga ik je voor!"

Onder dergelijke aardigheden stapte men bedaard langs en over de laatste rustplaats van Gods dooden!

Plotseling begon een heer met een groenen bril te reciteeren:

En waar de frische en groene zoden,
Omparelд met den morgendauw!

(De vent is dronken viel er één tusschen in!)

Als tranen van des Hemels rouw,
De rustplaats dekken van de dooden
Die de aarde in haar schoot vergaart;
En hen, die, in dat moeijelijk leven
Reeds vroeg aan zorgen zijn ontheven,
Tot aan den jongsten dag bewaart,
Daar rust ook de asch......

Ho! viel een lang heer er tusschen in. — Hier heb je een oude kennis, is 't niet?"

»Precies!" sprak een ander, na even gebukt te hebben! — »daar heb je haar huis; haar oude is timmerman geloof ik! Het heeft mij toch getroffen dat die lieve meid zóó ellendig is gestorven."

»Een mooije en lieve meid was het," declameerde een ander! — »maar vreeselijke zedig en schroomvallig! Ze was de personificatie van de deugd!"

»Zeg Gus, rappelleer jij je nog die weddingschap, van het voorjaar, op jou hart; het was met Willem den bluffer! weet je 't niet meer?"

»Perfect, ouwe jonge!" antwoordde Gus of Eugenius van Malen, »het was wel een chique meid, die Jans" vervolgde hij, »'t Is jammer! ze was te goed voor zoo'n einde!" vulde een ander aan, bepaald, dat was ze!"

»Heden rood! morgen dood! enfin geniet je lezen zoo lang als je het kunt, dat is mijn moraal," zuchtte Eugenius min of meer stotterend — — »laat ons opstappen." vervolgde hij, »Ik heb trek in een goed glas wijn! Allons jongens," en Gus sloeg zijn arm in die van zijn vrienden, en weldra klonk het:

Le vin! les jeux! les belles
Voilà! nos seuls amours!
Au seul plaisir fidèles,
Consacrons lui nos jours!

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 10 Novembre 1856,

3me Représentation du 7me mois de l'Abonnement de la 3me Année.

Le Pré-aux-Clercs,

Opéra Comique en 3 Actes.

Le Spectacle commencera à **7 heures** *très-précises.*

Très prochainement, au bénéfice de Mlle **PRÉVOT**:

Les Martyrs.

Grand Opéra à grand spectacle. — Décors nouveaux.

A l'étude: **le Prophète.**

(2810)

De Japansche Toko

zal op den 15den dezer definitief gesloten worden.

(2797) PEREIRA & Co.

E. Chaulan heeft de Generale Procuratie van **E. Wijss.**

(2783)

Eene **GOUVERNANTE,** thans als zoodanig in Nederland werkzaam, hebbende admissie als Schoolhouderesse voor de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen, tevens onderwijs gevende in de beginselen der Duitsche taal, Piano en teekenen, zag zich gaarne geplaatst op Java in dusdanige betrekking.

Adres voor nadere inlichtingen, met opgave van conditiën, franco lett. X

(2784) H. M. VAN DORP.

H. M. VAN DORP te Batavia.

Ontvangen een fraai assortiment:

Fransche Kantoorboeken

als: **Grootboeken, Journaal, Kasboek, Rekening Courantboek,** met en zonder koper, in verschillende grootte.

Blaauw en **Wit** Postpapier, **Billet** papier met en zonder Enveloppes, in groote verscheidenheid.

Fraaie Vergulde Lijsten met spiegelglas in verschillende demensiën.

(2819)

VISITEKAARTJES

in alle soorten van letters, op fraai porcelein papier, te bekomen bij

(2822) H. M. VAN DORP.

Batavia, *September* 1856.

BOEKHANDEL LANGE & Co.

Van de pers gekomen:

het **tweede** deel van de

Reis door de Minahassa en den Molukschen Archipel,

door

Dr. P. BLEEKER,

hetwelk ten spoedigste aan inteekenaren zal worden verzonden.

Prijs 2 deelen compleet *f* 12.— (2834)

CIRQUE EUROPÉEN

au KONINGSPLEIN.

Direction de MM. *Berne & Schmidt.*

Avec la permission de M. le Résident de Batavia.

Mercredi 12 Novembre 1856.

Pour le 3me représentation du dernier mois de l'abonnement.

1. La Voltige arrêtée ou le passage des couteaux, par toute la troupe.
2. Pinter en liberté.
3. La Voltige, par Mlle Caroline Breimer.
4. Robroy, par Mr. Tibbs.
5. Les échasses, par Mr. Baldouin.
6. Le Jongleur, par Mr. Schmidt.
7. Travail en force, par Mlle Tourniaire.
8. Mr. Gunérius sur 1 cheval.
9. Le Trapèze, par Mr. Baldouin.
10. L'écossais et la sylphide, par Mr. Tibbs et Mlle Tourniaire.
11. Mr. et Mme. Denis, par MM. Gunérius, Tibbs et Denk.

(2816)

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT

EDITIE VOOR OOST-INDIE.

Degenen te Palembang, Banca en Riouw die opgenoemd blad voor 1857 direct via Singapore wenschen te ontvangen, worden verzocht het abonnement bedrag *f* 36.— *per ommegaande* over te maken.

De Correspondenten-Expediteuren,

(2835) LANGE & Co.

Vergulde en Palissanderhouten SCHILDERIJ LIJSTEN,

van 40 Cents tot *f* 1 de voet, van diverse dimensiën ontvangen, benevens fraaije Kunstplaten, te bekomen bij

(2818) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

KONINKLIJKE STEENDRUKKERIJ

van C. W. MIELING, te 's Hage.

Gelithographiëerde Portretten

naar Daguerreotypie en Potographie.

Het is meer en meer een algemeen gebruik geworden, om van afwezige of overledene betrekkingen, Portretten in Lithographie te doen vervaardigen. Sedert eenige jaren heeft de ondergeteekende er zich bijzonder op toegelegd, om zoodanige portretten, op de meest uitvoerige wijze, naar Daguerreotypen en Photographiën te vervaardigen, en reeds heeft bij vele derzelve gelithographiëerd, waaronder meerdere voor Indië.

Thans zijne steendrukkerij uitgebreid hebbende, en door de nieuwe wijze van **KLEURDRUK IN OLIEVERW** is hij in staat **Portretten, geheel in Kleuren gedrukt,** te kunnen leveren, welke wedijveren met de schoonste Miniatuur Portretten.

Mogt men hem Portretten te Lithographiëeren willen opdragen, zoo behoeft men maar, hetzij de Daguerreotype of Photographie over te zenden, en hij levert daarna gelithographiëerde Portretten in iedere verlangde grootte, hetzij geheel in kleuren of alleen in zwart gedrukt.

(2817) C. W. MIELING.

's Hage, 1 *Augustus* 1856.

Naar Borneo's Westkust

zal op den 12den dezer vertrekken een der stoomschepen behoorende tot de onderneming van

(2837) W. CORES DE VRIES.

Batavia, 8 *November* 1856.

ZAK-ALMANAK

voor 1857.

Inhoudende: de Kalender, Agenda, Zegeltarief, Renteberekening van alle kapitalen, over dagen, maanden en jaren, Vergelijkingstafels van het Handelsgewigt en Ellemaat der voornaamste landen en plaatsen, met het nieuwe Nederlandsche gewigt en ellemaat. Opgave van gebruikelijke oude Maten en Gewigten te Batavia, vergeleken met het nieuw ingevoerd tiendeelig stelsel. Afstandwijzer, Tarief van briefporten voor Java en Madura, dat der Zeeporto's en Drukwerken en per Landmail, Vertrek en aankomst der brievenpost op Java. Algemeen tarief van porten, enz. en Tarief van Gouvernements postpaarden. Met afzonderlijk Waschboekje.

Prijs *f* 2,—. Franco per post, *f* 3.

KANTOOR-ALMANAK

voor 1857.

Gedrukt in VIJF verschillende Kleuren.

Groot Formaat.

Opgeplakt à *f* 2.—. Onopgeplakt à *f* 1,—.

IDEM, Kleiner Formaat.

Gedrukt in DRIE Kleuren.

Opgeplakt à *f* 1,—. Onopgeplakt *f* 0,60.

Verkrijgbaar bij

(2789) W. BRUINING.

Het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN

vertrekt op den 11den dezer naar **Singapore, over Muntok en Riouw.**

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore der Nederlandsch Indische Stoomboot-Maatschappij.

MACLAINE, WATSON & Co.

(2779) Directeuren.

3 *November.*

Het vertrek der stoomboot **LANGAN LAMONGAN** is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang

den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia

den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(2823) MACLAINE, WATSON & Co.

Naar de Moluccos.

Het stoomschip **PADANG,** kapt. **Schipper,** zal omstreeks den 12den dezer, via Samarang naar Soerabaya vertrekken, en na aankomst der verwacht wordende landmail de reis naar Macasser, Timor en de Moluccos voortzetten.

Voor Vracht en Passage naar alle opgenoemde plaatsen, adresseere men zich ten kantore van

(2804) W. CORES DE VRIES.

5 *November* 1856.

Met het snelzeilend,

tot den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt en uitgerust Nederlandsch fregatschip **SOERABAYA,** kapitein **M. A. Swarts,** wordt passage aangeboden naar Pecalongan en Nederland.

Naar **PECALONGAN** zal deze bodem vermoedelijk den 13den dezer en naar **NEDERLAND** waarschijnlijk half December regtstreeks van hier vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den kapitein, in het Java-Hôtel, of bij

de Agenten,

(2828) G. SUERMONDT & Co.

waarvan de echo op den adem des winds nog lang weergalmde, hetgeen niet bijzonder plegtig klonk in den avond over den Godsakker!

't Was en bleef altijd een fidele, charmante kerel, die Eugenius van Malen, zoo spraken velen.

De Tol-Ontvanger.

Het was midden in den nacht. Daar buiten lieten zich de toonen van een posthoorn vernemen, nu en dan door het klappen der zweep afgewisseld. Beiden wekkende stemmen voor eenen tol-ontvanger, welke slechts op een oor mag slapen en het andere onafgebroken moet openhouden. Ongelukkige dienaar van den staat, welke zijne nachtrust moet opofferen voor elke reisgelegenheid, voor iederen vrachtvoerman, welke het in het hoofd krijgt, des nachts zijnen weg te vervolgen!

De tol-ontvanger Hartwig, te Ekmansdorf in Saksen was reeds in den bloei zijner jaren in zijn ambt getreden, vroeger een verdienstelijk tweede luitenant bij de artillerie geweest, maar door een gesprongen veldstuk zoodanig gekwetst, dat zijn linkerbeen eenen stijven gang aangenomen en hem aan deze ontvangersplaats geholpen had. In den eersten en zoetsten slaap gestoord, maar aan zijnen pligt getrouw, sprong Hartwig uit zijn bed en naderde, eenigzins wankelend, het venster, vanwaar eene lantaarn haar licht gedeeltelijk op den weg, gedeeltelijk in de kamer deed schijnen. Spoedig vond de geoefende hand het koord, dat den liggenden slagboom in beweging bragt en omhoog liet rijzen, zoo als de duitsche tolboomen veelal ingerigt zijn. De postwagen reed door, en de tolontvanger bragt, door het naar zich toetrekken van het koord, den slagboom weder in deszelfs vroegeren horizontalen stand. Daar de postwagens geen' tol betalen, wilde Hartwig reeds weder in bed stappen, toen hij door een hard kloppen aan het venster in dat voornemen werd verhinderd, en eene mansstem van buiten hem toeriep: »Open spoedig, ontvanger! Het betreft eene dringende zaak!"

Op het gezigt van de gele rokken, de uniform der saksische postambtenaren, aarzelde de half slapende tol-ontvanger niet aan het geuite verlangen te voldoen, ofschoon het hem eenigzins vreemd was voorgekomen, dat men hem bij den ontvangerstitel had aangesproken, in plaats van met dien van luitenant, wijl toch alle hier voorbij komende den bij den post aangestelden in zijne voormalige betrekking kenden, en den achtingswaardigen jongeling gaarne dien meer eervollen titel gaven. Zoodra Hartwig de huisdeur opende, kwamen hem ook reeds de conducteur en postillon te gemoet, onder hunne armen eene vrouwelijke gestalte houdende die zij meer droegen dan leiden. Zonder een woord tot den verbaasden ontvanger te zeggen, gingen de twee mannen, hem voorbij, de kamer binnen, waar zij de vrouw op Hartwigs bed nederlegden en toen terstond vertrokken.

»Nog één oogenblik geduld, ontvanger! antwoordde de conducteur op Hartwigs vragen. Wij zijn nog niet klaar."

Met deze woorden waren beide mannen uit de kamer verdwenen, in welker midden Hartwig verward en besluiteloos achterbleef, om nu eens eenen blik op de opengelaten deur, dan op de persoon te slaan, die ongevraagd zijn bed in bezit had genomen. De laatste was, zooverre Hartwig in het donker kon onderscheiden, in eenen mantel gehuld en gaf slechts door een smartelijk steunen en kermen eenig teeken van leven. Nog wachtte de tol-ontvanger de dingen, die daar komen zouden, toen plotseling het haastige voortrollen van een rijtuig tot zijn oor doordrong en hem in de grootste verlegenheid bragt. Ja, het was zoo en niet anders, toen Hartwig op het zelfde oogenblik naar buiten was gesprongen: daar rolde de postwagen met de grootste snelheid voort, en zijn roepen bleef zonder gevolg.

(Wordt vervolgd.)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het algemeen bekend snelzeilend en voor Passagiers wel ingerigte en uitgeruste fregatschip, **HET SCHOON VERBOND**, kapt. **D. D. Borchers**, wiens vrouw zich aan boord bevindt voor gezelschap van Dames of Kinderen. Deze gelegenheid is dus bijzonder aan te bevelen, voerende deze bodem eenen geëxamineerden doctor en zullende tegen medio December e.k. van Soerabaya vertrekken.

Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Soerabaya en alhier bij de agenten

(2824) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend nieuw gebouwd campagneschip **AEGEDIA & PAULINE**, gevoerd door kapitein **T. K. Veldman.** Dezen bodem beveelt zich voor den overvoer van passagiers zeer aan, door deszelfs ruime inrigtingen, badkamer en verdere geriefelijkheden, en voert eenen bekwamen scheepsdoctor.

Het schip zal alhier vol laden, terwijl het vertrek voorloopig is bepaald in het begin der maand December.

Passagiers en familiën die van deze uitmuntende gelegenheid wenschen gebruik te maken, gelieven zich voor nadere informatiën te vervoegen bij den kapitein in het Hôtel der Nederlanden of wel bij

de Agenten,

(2756) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 1 *November* 1856.

Vrije Passage naar Nederland.

Bij eene Familie, bestaande uit eene Dame met vijf kinderen, die in den loop dezer maand naar Nederland per scheepsgelegenheid vertrekt, verlangt men tot gezelschap en adsistentie eene fatsoenlijke Europesche Vrouw, tegen vrije overtogt als passagieres 1ste klasse.

Gegadigden gelieven zich ten spoedigste te adresseren met franco brieven, onder letter L, bij den heer

W. BRUINING,

(2803) Boekdrukker te Batavia.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het Nederlandsch fregatschip **BIESBOSCH**, kapitein **J. H. Mugge**, hebbende uitmuntende inrigtingen tot den overvoer van passagiers.

Informatiën zijn te bekomen te Soerabaya bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en alhier bij

de Agenten,

(2832) B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het nieuw gebouwd, extra snelzeilend en tot den overvoer van Passagiers bijzonder prachtig ingerigt Nederlandsch fregatschip

STAATSRAAD VAN EWIJCK,

kapt. **F. de Winter.**

Genoemden bodem heeft deze zijne eerste reis in 88 dagen volbragt, een gepromoveerd doctor aan boord en zal in het begin der maand December van Batavia vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij

E. MOORMANN & Co., te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
(2798) P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

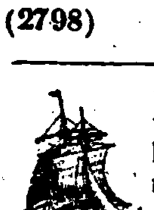

Met de Ned. bark *Ridderkerk,*

kapitein **H. A. Pesant**, wordt passage naar Nederland aangeboden.

De aangename inrigtingen van dezen bodem bevelen denzelve zeer aan.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den heer *W. Cores de Vries*, te Soerabaya en hier bij

de Agenten,

(2833) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA.

In den morgen van heden is Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal met gevolg van Buitenzorg alhier aangekomen.

— In den namiddag van den 7den dezer, zijn ter reede alhier geankerd Z. M. stoomschip *Amsterdam* en het ziekenschip der Lampongsche expeditie *Cornelia*.

Met dien bodem zijn uit de Lampongs terug gekeerd en heden gedebarqueerd:

De kapitein der artillerie, chef van den staf der expeditie Jhr. *T. W. R. Flugi van Aspermont*.

De onder-intendant der 2de klasse, chef der militaire administratie bij dezelve *M. van Weddingen*.

De officier van gezondheid der 1ste klasse, chef der geneeskundige dienst bij dezelve, *M. T. Reiche*.

De majoor, commandant van het 11de bataillon infanterie *C. H. Boon van Ostade*, benevens 7 officieren, 81 Europesche en 305 Inlandsche manschappen van genoemd bataillon.

Wijders nog 118 koelies en 45 officiers bedienden en het personeel van het hospitaal.

Onder deze manschappen bevonden zich aan zieken: 3 officieren, 43 Europesche manschappen en 26 Inlanders.

Zij werden ingehaald door de muzijk van het 13de bataillon en marcheerden dadelijk naar Meester Cornelis, als zijnde de nieuw voor hen bestemde garnizoensplaats.

Alvorens werden zij echter aan de landingsplaats, voor rekening van den lande, onthaald: de Europesche manschappen op ½ flesch rooden wijn, ½ pd. brood en ⅛ pd. kaas; de heeren officieren daarenboven op eene flesch Engelsch bier en de Inlanders op ¼ flesch rooden wijn, ½ pd. brood en ⅛ pd. kaas.

Heden morgen kwam alhier ter reede Z. M. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, aan boord van welken bodem zich bevonden de majoor der infanterie, 2de chef der expeditie *G. F. Nauta* met 2 compagnien van gezegd bataillon.

Deze troepen zijn nog in den namiddag van heden ontscheept, en na op dezelfde wijze onthaald te zijn, mede naar Meester Cornelis gemarscheerd.

Naar wij vernemen zal de kolonel *J. A. Waleson*, commandant der expeditie, nog eenigen tijd tot regeling der zaken, in de Lampongs vertoeven, terwijl ter bezetting der bevredigde districten ongeveer 200 manschappen zijn achter gebleven, onder het bevel van den kapitein der infanterie *A. W. F. H. Tuckermann*, die, naar men zegt, aldaar tevens met het civiel gezag is belast.

— Bij de infanterie bataillons van het Indisch leger eene nommerverandering plaats gehad hebbende, zoo geven wij die hieronder volgend op, alsmede de standplaatsen dier bataillons, zoo als zij thans bepaald zijn.

N°. d. n. bat.	N°. d. o. bat.	STANDPLAATSEN.
1	—	Willem I. nog op te rigten.
2	4	Willem I.
3	8	Willem I.
4	9	Soeracarta en Djocjocarta; op ieder dezer plaatsen 1 Eur. en 2 Amb. comp.
5	5	Samarang en Palembang; 3 Inl. comp., tijdelijk gedetacheerd te Palembang.
6	—	Soerabaya; nog op te rigten.
7	7	Meester Cornelis & Macassar; 1 Eur. en 2 Inl. comp., tijdelijk gedetacheerd te Macassar.
8	2	Kedong Kebo, Ngawie en Salatiga; Kedong Kebo 1 Eur. en 2 Inl. comp., Ngawie 2 Inl. comp., en Salatiga 1 Eur. comp.
9	12	Samarang.
10	1	Weltevreden en Buitenzorg; Weltevreden 1 Eur. en 4 Inl. comp., Buitenzorg 1 Eur. comp.
11	11	Meester Cornelis.
12	13	Weltevreden.
13	3	Soerabaya.
14	14	Soerabaya.
15	6	Padang.
16	10	Padang Pandjang en Fort de Kock; Padang Pandjang 1 Eur. en 3 Inl. comp., Fort de Kock 1 Eur. en 1 Inl. comp.

— Naar wij vernemen zijn, in den nacht van den 3den op den 4den dezer, zeven en twintig spreijen, uit het militaire kleeding magazijn te Meester Cornelis, ontvreemd geworden.

De policie aldaar is echter tien stuks derzelven, welke in de kampong Balie, onder alang alang verborgen waren, op het spoor gekomen, terwijl nog twee dier spreijen, door tusschenkomst van het militaire commandement, te regt kwamen. Een Inlandsch fuselier is, als verdacht dien diefstal gepleegd te hebben, in verzekerde bewaring genomen.

Preanger Regentschappen. — In den avond van 26 op 27 October, ongeveer 10 minuten na 11 ure, werd te Tjikadjang, in de nabijheid van den vulkaan Papandajang, eene vrij hevige aardschudding waargenomen, die naar gissing twee seconden aanhield; eene koffijloots te Tjiboeloe stortte bij die gelegenheid in.

Rembang. — In de afdeeling Bodjonegoro heeft in den namiddag van 17 October een orkaan gewoed, ten gevolge waarvan in de districten Palem Temajang en Bodjonegoro 871 inlandsche woningen zijn omvergewaaid en 3400 vruchtboomen uit den grond gerukt.

Eene vrouw verloor bij die gelegenheid het leven.

Bezoekie. — Te Soekowono, afdeeling Panaroekan en Bondowosso, is eene tabaksloots afgebrand van den heer *Lorentz*. De oorzaak is niet bekend.

De schade wordt begroot op nagenoeg *f* 3000.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Amsterdam, 11 Aug. Gisteren avond is, in de tuinen van het Koninklijke zoologisch genootschap *Natura Artis Magistra*, een jonge beer, die, volgens verklaring van ooggetuigen, door bezoekers aanhoudend was geplaagd, door het verbreken van eene tralie uit zijne kooi ontvlugt. Ten einde aan de overdrevene vrees der dames geen voedsel te geven, werd onmiddelijk besloten het dier levend of dood te vangen, hetgeen dan zonder verdere opschudding te maken dadelijk is gelukt: het dier werd gedood.

Delft, 9 Aug. Na eene afwezigheid van ruim zes jaren, retourneerde alhier, met tweejarig verlof, de ingenieur der mijnen in Oost-Indiën, de ashantijnsche prins Aquasi Boachi, die, zijne eerste opvoeding aan het instituut van den heer van Moock alhier genoten hebbende, later aan onze academie tot deze belangrijke betrekking werd gevormd. Naar wij vernemen begeeft hij zich eerlang naar Parijs, tot het bestellen voor ons gouvernement van werktuigen, welke tot putboringen op Java moeten dienen.

Naarden, 11 Aug. Ll. Zaturdag avond is hier een aardig flink, dertienjarig knaapje verdwenen, zonder dat men tot heden iets van het kind heeft vernomen. Sedert zijne allervroegste jeugd werd hij opgevoed bij een oom en moei, oppassende burgerlieden, die veel zorg voor hem droegen. Zijne moeder, sinds drie jaren gehuwd aan een gepensionneerd onderofficier, vroeger hier in garnizoen en thans te Doesburg woonachtig, is met dezen herwaarts gekomen, om haren zoon op te eischen. De knaap, dit met groote ontroering hoorende, nam evenwel een rasch besluit; althans, met een traan in 't oog, zeide hij tegen die liefderijke verzorgers zijner kindschheid: »Ik ga heen, en ge ziet mij nooit weerom.'' Men vreest voor een overijlden stap van het kind; alle nasporingen zijn tot heden te vergeefs. En wat de moeder aangaat, deze is met hare vier overige kinderen tot de roomsch katholijke kerk overgegaan, waartoe haar man behoort. Zij schijnt alzoo den pleegzoon van hare zuster terug te vorderen, ten einde ook hem in haar nieuw geloof op te voeden. Men ziet hier met levendige belangsteling de ontknooping dezer zaak te gemoet. De beklagenswaardige toestand der diep bedroefde pleegouders wekt veler deelneming.

— Den 5den Aug., 's morgens tusschen 8 en 9 ure, was, te Douwen, de landbouwer H. Lanting met twee goede paarden aan het ploegen, op ongeveer 100 ellen afstands van de plaats, waar een andere landbouwer in een boschje 70 a 80 korven met bijen had staan. Om naar de boekweit te komen, die in bloei stond, hadden de bijen de vlugt genomen over Lanting en zijne paarden. Weldra werden de paarden door eene groote menigte bijen aangevallen en zoo gestoken, dat zij woedend werden. Lanting werd ook op eene erge wijze aan het hoofd en handen gestoken: hij sneed echter in allerijl de touwen der paarden los, die het daarop op een loopen zetteden, en hij zelf ging toen ook op de vlugt, doch was reeds zoo verwond, dat hij geneeskundige hulp moest inroepen en adergelaten is, waardoor dit ongeval voor hem geene verdere nadeelige gevolgen gehad heeft. De paarden werden in de rogge wedergevonden, doch zij konden niet meer staan; spoedig werd een veearts geroepen, die ze nog heeft gelaten, doch zonder baat; des avonds zijn zijn zij beide gestorven.

's Gravenhage, 12 Aug. Naar men verneemt, zal Z. K. H. Prins Frederik, bij zijne reis naar Moskou, om Nederland bij de krooning van Z. M. den Keizer aller Russen te vertegenwoordigen, vergezeld worden door Hoogstd. adjudanten Graaf van der Duyn van Maasdam en von Goedecke; 's Konings adjudant in buitengewone dienst, den schout-bij-nacht 't Hooft, den geheimraad en secretaris van Z. K. H. den hofraad van Otterloo en den Heer J. Visser, adjunct-commies bij het departement van Buitenl. Zaken, terwijl Zr. Ms. stoomschroefcorvet Amelia, die Z. K. H. naar Rusland zal overvoeren, gecommandeerd wordt door den kapt.-luit. ter zee W. H. A. Wesselink.

ENGELAND.

Londen, 9 Aug. Onder de laatstelijk uit de Krim teruggekeerde soldaten, bevindt zich de korporaal Wilding en diens vrouw, welke laatste den geheelen veldtogt in het Oosten heeft mede gemaakt; zij woonde onder anderen de gevechten aan de Alma en van Balaklava bij. In laatstgenoemden strijd bemagtigde zij zelfs een paard van een Russisch officier. Gedurende haar verblijf in het legerkamp waschte zij het linnengoed der soldaten, waarmede zij 20 sh. daags verdiende. Haar onafscheidelijke medgezel in den geheelen oorlog was een voortreffelijke revolver, die haar goede diensten heeft bewezen. Het dappere echtpaar is met een goed sommetje, de vrucht van de spaarzaamheid der vrouw, in Engeland wedergekeerd.

— Te Spithead zijn [illegible] oorlogschepen van Cherbourg aangekomen; aan boord derzelven bevinden zich ongeveer 100 adelborsten, die door de Fransche regering naar Portsmouth zijn gezonden, om de maritime etablissementen in oogenschouw te nemen.

Londen 11 Aug. Van Madera wordt gemeld, dat portugesche troepen, waaronder de cholera uitgebroken was op zee, zich te Funchal gedurende een kermis onder de inwoners mengden en de ziekte verspreidden. Het gevolg was dat in 5 dagen 5000 menschen werden aangetast, onder eene bevolking van 28,000 zielen, waarvan 1500 stierven. Er waren geene geneesheeren aanwezig of geneesmiddelen voorhanden, en de dooden bleven onbegraven liggen, zoodat men vuren aanstak om de verpesting te voorkomen. Van twaalf man, die de regering eindelijk vond om graven te maken, stierven er dadelijk zes, die letterlijk hun eigen graf groeven. Een ieder vlugtte en de stoomboot *Avon*, die te Southampton aankwam, heeft zoo veel Engelschen medegebragt, als slechts plaats konden vinden.

Londen, 12 Aug. De engelsche familiën te St. Omer en te Boulogne au-mer, wier kinderen op de gemengde fransche scholen gaan, zijn weinig gesticht over de circulaire van mgr. Parisis, bisschop van Atrecht, die directeuren van zulke scholen, waar protestantsche kinderen in de protestantsche geloofsbelijdenis onderrigt worden, terwijl er roomsche kinderen onderwijs ontvangen, in den ban wenscht te doen, en aan de onderwijzers het sacrament wil onthouden, wanneer zij aan kinderen op verzoek van kettersche ouders, een ketterschen katechismus leeren. Zulke schandalen, als gemengde scholen, kunnen alleen verholpen worden, volgens mgr. Parisis door de protestantsche kinderen te doen deelen in het onderwijs der roomsche leer, hetgeen volgens den bisschop geschieden kan zonder nadeel voor de geloovigen, en met nut voor de anderen. De genoemde geestelijke behoorde in 1848 onder de liberalen, doch schijnt, bijzonder sedert zijde reis naar Rome, eene tegenovergestelde rigting aangenomen te hebben.

Londen, 12 Aug. Jegens den minister Grey heerscht onder het publiek zeker misnoegen, ter zake van de veelvuldige strafoefeningen, welke hij laat plaats hebben. Sedert jl. Vrijdag zijn vier personen ter dood gebragt, met name: Murdagh, William Dove, Elisabeth Brown en de marinier Nevan. Men meent, dat de minister te spaarzaam gebruik maakt van het door de wet hem toegekende regt, om bij doodstraf den loop des regts te stuiten. Murdagh was slechts 19 jaren oud; het was een gevangene, die, bij zijne poging om te ontvlugten zijnen oppasser had doodgestoken. De regtbank en de jury hadden hem in de koninklijke genade aanbevolen, wegens verzachtende omstandigheden. Die gratie is ook geweigerd aan E. Brown, die haren man had gedood in eene worsteling, waar het eene wettige verdediging gold; zij was eene welgestelde vrouw van 40 jaren, welke uit liefde een jongman had gehuwd, die haar bedroog en mishandelde. Ook hier had de jury verzachtende omstandigheden gevonden. De afschaffi

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 8 November 1856, No. 90.

der doodstraf zijn dan ook ijveriger dan vroeger in de weer, om de criminele wetten te zien veranderen.

— Miss Nightingale, de heldhaftige en onbaatzuchtige verzorgster der gekwetsten en zieken in de hospitalen van Constantinopel, is zonder de minste vertooning te hebben willen maken, op hare vroegere woonplaats in Derbyshire teruggekeerd.

BELGIE.

Brussel, 17 Aug. De luitenant-generaal Maurice de Merex, die om zijne schitterende heldenfeiten, in den slag bij Waterloo, als commandant van het 2de regiment curassiers, tot luitenant-kolonel en ridder der Militaire Willemsorde werd benoemd, is heden te Brussel overleden. Hij was ook versierd met het commandeurskruis der Leopoldsorde en heeft sedert 1830, als staatsman en militair, aan België gewigtige diensten bewezen.

Antwerpen, 18 Aug. Heden is alhier het marmeren standbeeld voor Antonie van Dijck (geb. te Antwerpen 22 Maart 1599, overleden den 9 December 1641) plegtig onthuld. De koning was er bij tegenwoordig. Leopold, zijn gezin en zijn hof bevinden zich in de Scheldestad, ter bijwoning der schitterende feesten, die Antwerpen geeft ter eere van den vorst, bij gelegenheid van den onlangs gevierden 25sten verjaardag zijner troonsbestijging.

Een verschrikkelijke ramp is de feestvreugde komen storen. Gisteren avond kostte een spoorweg-ongeluk aan eenige menschen het leven, terwijl veel anderen min of meer ernstig werden gewond. De trein van Antwerpen naar Gent vertrok ten 8 ure, gesleept door twee locomotieven en minstens 600 personen vervoerende. Tot Blokdijk, tusschen Antwerpen en Zwijndrecht, ging alles in de beste orde, doch op dat punt geraakten de beide locomotieven uit het spoor, ten gevolge van een beletsel dat zich op den weg bevond. Dit beletsel was een koe.

De eerste rijtuigen zijn op de locomotieven gevallen en geheel in splinters gebarsten. Zelfs was er een begin van brand, veroorzaakt door het vuur der locomotieven. Een der reizigers werd onmiddellijk gedood. Eene dame gaf eenige oogenblikken later den geest; haar lijk is naar Zwijndrecht gebragt. De baron de Potter-Goethals, van Gent, verloor zijne beide beenen. Na de amputatie te hebben ondergaan, overleed hij; het ontzielde ligchaam ligt thans op het station Waes. Het getal der gekwetsten is minstens 20, waarvan eenigen in het St. Elisabeths-hospitaal te Antwerpen zijn opgenomen. Een hunner is, naar men zegt, een vlaamsch letterkundige. Een hollandsch geestelijke, die zich op den trein bevond, heeft de stervenden in hunne laatste oogenblikken bijgestaan. De geneesheeren Baguet en Desmalines, van Antwerpen, en Seghers, van St Nicolaas, waren de eersten op de plaats van het onheil om hulp te verleenen.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 Aug. De Fransche Donau-divisie wordt thans georganiseerd, en zal bestaan uit vijf adviesjagten met schroefstoomvermogen, onder commando van een kapitein ter zee 1ste klasse.

— De bisschop van Atrecht (dezelfde die den pauselijken staat »het aardsche paradijs" noemt) heeft een zendbrief uitgevaardigd tegen de gemengde scholen, waarin hij den wensch uit, dat de protestantsche leerlingen alleen dan hunne plaats naast de katholijke leerlingen zullen behouden, wanneer zij de mis willen bijwonen.

— Uit Cayenne zijn de treurigste berigten ontvangen, betreffende den gezondheidstoestand dier strafkolonie. Zeer veel gedeporteerden waren gevlugt en hadden zich in de bosschen opgehouden, waar de honger hen noopte eenigen hunner te slagten en te verteren. Vijf dier rampzaligen zijn weder gevat. De gouverneur heeft van de regering verlof bekomen, naar Frankrijk terug te keeren tot herstel zijner gezondheid.

Parijs, 10 Aug. Het was tijd, dat de keizer besloot in zijne goede stad Parijs terug te keeren, om een einde te maken aan de geruchten, die betreffende zijnen gezondheidstoestand waren verspreid, in weêrwil van de berigten in de bonapartistische bladen, volgens welke de kuur te Plombières de voortreffelijkste uitkomsten heeft opgeleverd, en de keizer dagelijks lange wandelingen maakte, ten bewijze dat zijne ligchaamskrachten niets te wenschen overlaten. Voornamelijk ter beurze waren die geruchten verspreid, en met weinig werden zij versterkt door de tijding, dat den 15den Aug., den Napoleonsdag, geen officiële receptie zal worden gehouden. De waarheid is dat de keizer wat zijn uiterlijk betreft zeer gezond schijnt, doch dat de rheumatische aandoening, waaraan hij leed nog op verre na niet geweken is; de hem daardoor veroorzaakte pijnen zijn soms zoo hevig, dat hij buiten kennis geraakt, en voornamelijk is het uit vrees, dat zulk eene bezwijming hem in het openbaar overkome, dat er is afgezien van de receptie, gedurende welke de keizer geruimen tijd achtereen zou moeten staan.

Parijs, 14 Aug. De *Moniteur* bevat de keizerlijke decreten waarbij benoemd zijn: 1o. tot minister van openbaar onderwijs en eeredienst, ter vervanging van wijlen den heer Fortoul, de heer Rolland, procureur-generaal te Parijs, 2o. tot hertog van Malakoff," met een dotatie van honderd duizend francs rente, maarschalk Pélissier.

— Eertsdaags is weder een schandelijk proces te Parijs te verwachten. Eene dame, die eenige millioenen bezit, was in de groote wereld zeer gezien, alsmede hare 22jarige dochter. Aan huwelijksaanzoeken voor deze laatste ontbrak het natuurlijk niet; op alle aanvragen antwoordde de moeder echter, dat hare dochter niet wilde in den echt treden. Zeker markies de T.... brandde van begeerte, om de dochter en de huwelijksgift te bezitten, en het gelukte hem met de rijke erfgenaam een onderhoud te hebben, haar zijne liefde te verklaren, haar schooner, bewonderenswaardiger, voortreffelijker, braver, edeler dan alle andere meisjes te vinden, haar te zweren, dat hij zonder haar enz. enz., en dat bij enz. enz., indien zij zijne hand afsloeg. Het juffertje antwoordde, dat hare moeder wel zegt, dat zij (de dochter) niet wil huwen, doch dat dit volstrekt bezijden de waarheid is, dat zij (de dochter) wel trouwlustig is, doch mama geen huwelijk hebben wil. Na deze bekentenis oordeelde de markies, dat niets zijn geluk meer in den weg stond. Des avonds beklaagde zich de dochter bij hare moeder, dat deze al de partijen, die zich voor haar opdeden, van de hand wees. De moeder geraakt hierop in toorn, neemt een karwats en slaat hare dochter. Twee dagen daarna viel het volgende voor, aan den ingang van eene der voornaamste kerken der voorstad St.-Germain. Een calèche was 's morgens ten 8 ure voor die kerk aangekomen; de pastoor, de markies de T.... en de rijke erfdochter nemen daarin plaats, rijden naar een afgelegen wijk van Parijs, verlaten het rijtuig en kloppen aan de deur van een klooster. De pastoor maakt eene afspraak met de priores, verwijdert zich daarop en laat de juffer over aan de zorg der geestelijke zusters. In woede ontstoken ijlt de moeder, bij het vernemen van het gebeurde, naar het klooster, en wil hare dochter noodzaken onder het moederlijk dak terug te keeren; doch de dochter weigert hardnekkig. De moeder, buiten zich zelve van razernij, roept nu uit: »Welnu, weet dan dat ge mijne dochter niet zijt; ge zijt slechts een ellendig schepsel, opgenomen in de straten van Londen; ge zijt niets, ge hebt niets." In weêrwil van deze verklaring, gaat de moeder naar den prefect van policie, om het meisje met geweld het klooster te doen verlaten. De priores weigert haar uit te leveren. Een proces wordt thans te gemoet gezien, terwijl in de salons de vraag rijst: »Als het bewezen wordt dat de juffer geen naam en geene millioenen heeft, zal de markies haar toch willen huwen?" Het voorval zal ruim stof opleveren voor heeren tooneel- en romanschrijvers.

Parijs, 15 Augustus. De *Moniteur* berigt, dat de keizer gisteren baron Brunow, den Russischen vertegenwoordiger bij het Fransche hof, vergezeld van generaal vorst Gortchakoff (*den broeder van den minister van buitenlandsche zaken*), ten gehoore heeft ontvangen, en dat de baron hem, namens keizer Alexander II, de insigniën der orde van de H. Andreas, hoogste klasse, heeft overhandigd.

DUITSCHLAND.

Weenen, 13 Aug. Een artikel, dezer dagen in de Augsburgsche *Allg. Zeit.* geplaatst, over de reis in 1782 door paus Pius VI naar Weenen volbragt, om een bezoek af te leggen bij keizer Jozef II, is in de *Wiener Zeitung* overgenomen. In deze overname meenen sommigen een voorteeken te zien van een aanstaand bezoek van paus Pius IX aan keizer Frans Jozef, »welke vorst zich, door zijnen aan den dag gelegden ijver voor de katholijke kerk, deze eervolle onderscheiding van den kant van het hoofd der katholijke christenheid wel heeft waardig gemaakt."

Weenen, 13 Aug. De meermalen vermelde Nijlexpeditie, onder de leiding van den graaf d'Escayrac de Lauture, en onder de bescherming en bijstand van Said Pacha, belooft werkelijk eene grootsche onderneming te zullen worden. Alhier hebben zich 12 onzer officieren van den generalen staf ter deelneming aangemeld, uit welke de graaf d'Escayrac er 2 uitgekozen heeft. Buitendien neemt de mineraloog Maijer, die vroeger in Nederlandsche dienst op Borneo was, deel aan de expeditie. In het geheel zullen 12 Europeanen en 300 door de Egyptische regering bewilligde soldaten er aan deel nemen. Onder de laatstgenoemden, die meest tot de Inlandsche bevolkingen van Afrika behooren, zullen ook de noodige tolken zijn. Buitendien verkrijgt de expeditie tot het bevaren van den Nijl 2 kleine stoombooten en omstreeks 100 man ter bemanning, alsmede de noodige bestuurders voor de voertuigen. Het vertrek uit Europa is op 10 Sept. vastgesteld. De graaf d'Escayrac zelf vertrekt met de Duitschers van Triëst en tegelijkertijd verlaten de Fransche deelnemers Marseille; te Alexandrie zullen zij bijeenkomen. In het begin van Dec. hoopt men te Chartum te zijn en denkt hier geruimen tijd te vertoeven, om alles voor de groote onderneming in volledige orde te brengen.

— De gezanten-conferentie hield eergisteren en gisteren zittingen op het ministerie van buitenl. zaken en men verzekert ten sselligste, dat tusschen de geallieerden van 2 Dec. de beste verstandhouding heerscht.

— Van eene geloofwaardige zijde verzekert men, dat Rusland tegen onderscheidene punten van het vredesverdrag nieuwe zwarigheden oppert. Tusschen den graaf Buol en de gezanten der Westersche mogendheden te Weenen, moeten op 12 en 13 Augt. conferentien hebben plaats gehad, wier resultaat van *zeer ernstigen* aard moet zijn, daar het duidelijk bewijs daardoor verkregen zoude zijn, dat het April-verdrag onverwijld in practische toepassing moest komen, wanneer Rusland zich niet, zoo lang het nog tijd is, tot eene volledige uitvoering der bepalingen van het vredesverdrag mogt verbinden. Eene daartoe betrekkelijke gemeenschappelijke nota zoude reeds naar Petersburg afgezonden zijn en door de drie verbonden mogendheden, onderteekenaars van het April-verdrag, zouden reeds de noodige maatregelen genomen zijn, om dezen diplomatischen stap krachtig te ondersteunen. Men gaat zelfs zoo ver van te beweren, dat een eigenhandige brief van den Keizer van Oosterijk het oproepen van al de met verlof afwezige manschappen binnen 24 uren beveelt.

ZWITSERLAND.

Uit Bern wordt berigt, dat tusschen Zwitserland en Groot-Brittannië eerlang over een zonderlinge zaak onderhandelingen zullen worden gevoerd. Vele aandeelen van den zwitserschen zuid-oostelijken spoorweg (Graauwbunderland) waren in handen van Engelschen; daar deze echter aan hunne verpligting tot storting der bepaalde termijnen niet voldeden, werden hunne aandeelen vernietigd. Sadleir, die zich onlangs van het leven beroofde, was een der voornaamste aandeelhouders. Door Sadleirs zelfmoord wordt de britsche kroon erfgenaam van 1722 aandeelen, eene waarde hebbende van 696,000 fr., welke zij door haren gezant opeischt. De bondsraad heeft echter tegen deze vordering geprotesteerd en Engeland naar de regtbank verwezen.

RUSLAND.

Volgens den *Moniteur de la Flotte* is de russische schout-bij-nacht Savozjko, door zijne regering met eene zending bij het hof van Peking belast, derwaarts vertrokken. Zijne ontvangst in de hoofdstad des chineschen rijks is buiten eenigen twijfel het gevolg van eene bepaling, voorkomende in het onlangs tusschen Rusland en China gesloten tractaat van Kiatka. Krachtens dit tractaat mag de admiraal slechts door zijnen adjudant en een tolk vergezeld worden. Een burgerlijke mandarijn, aan wien is opgedragen over hem te waken, vergezelt hem. Luidens de jongste berigten bevond Savozjko zich te Tching-io, een stadje in de provincie Te-tchi-li, welke plaats hem als eerste verblijf is aangewezen. Van daar zal hij over land naar de chineesche hoofdstad vertrekken, werwaarts hij een weg van 300 (nederl.) mijlen heeft af te leggen. Sedert 1811 heeft geen Europeaan den voet in Peking gezet. Destijds bevond zich lord Amherst als buitengewoon britsch gezant aan het hof van keizer Kia-king. Die zending had echter geen belangrijk gevolg.

— Den 21 Julij heeft de aartsbisschop van Cherson het zuidelijk deel van Sebastopol, dat de czar laat herbouwen, ingezegend. De aartsbisschop heeft in zijne toespraak gezinspeeld op Ezechiels doodenakker; minder gelukkig dan de profeet, zal hij niet de beenderen van al de op die plek gestorven Russen zich uit de aarde zien opheffen en het leven hernemen. Ook zeide de prelaat, dat het niet noodig was de stad te herbouwen om haar onsterfelijk te maken. Zij zal ontwijfeld wezen. Sebastopol zal op kosten van den Staat hersteld worden. Op de punten, waar zich de bastions bevonden, vermaard door gevechten of bloedige stormen, zullen hospitalen worden opgerigt.

— Een brief uit Petersburg van 4 Aug. meldt, dat aldaar verscheidene gevolmagtigden van buitenlandsche maatschappijen zijn aangekomen, ten einde met de regering te onderhandelen over den aanleg en de exploitatie van spoorwegen in Rusland, en men verzekert uit goede bron, dat de onderhandelingen met den Heer Julien, vertegenwoordiger eener maatschappij van Fransche kapitalisten, met den Heer v. Rothschild aan het hoofd, reeds tot een resultaat geleid hebben. Deze maatschappij heeft eene spoorweg concessie voor 4000 wersten verkregen; de rigting der spoorweglinien heeft de regering zich voorbehouden; de concessie bindt voor 99 jaren met een rentewaarborg van 5 pCt.

CAUCASUS.

Men schrijft van Weenen 15 Aug:

Veel wordt er sedert eenige dagen in onze militaire kringen gesproken over de expeditie, die de Russen tegen Anapa hebben ondernomen en hun volmaakt gelukt schijnt te zijn.

Men herinnert zich, dat, naarvolgens een van St. Petersburg gekomen last, de Russische bevelhebber, van drie kanten ingesloten en met eene afsnijding van zijn terugtogt bedreigd, in 1855, al de forten en daaronder begrepen Anapa, die de prins Woronzoff, gedurende zijn lang bevelhebberschap, aan de zeekust had doen oprigten, geheel heeft doen vernielen en ontruimen. Een gedeelte van het Aziatisch legercorps, heeft later, de bevolking dier kust verdrijvende, weder van al die punten bezit genomen, die men ten gevolge der oorlogsgebeurtenissen gedwongen was geweest te verlaten. Anapa met zijne schoone haven bleef nog slechts te hernemen. De goede uitslag dier onderneming was over land aan vele moeijelijkheden blootgesteld, uit hoofde der nabijheid van Sefer Pacha, die het veld hield aan het hoofd van 15 à 18000 man Aziatische cavalerie, grootendeels goed gewapend en bereden en onder het bevel staande van een zeker aantal hoogere en lagere officieren, een rol gespeeld hebbende in de verschillende omwentelings gebeurtenissen, die sedert 1830, in verschillende landen hebben plaats gehad.

De in de Zwarte Zee aanwezige Russische zeemagt heeft vooral bijzonder veel toegebragt, om de Russen weder in het bezit der stad Anapa te stellen. Twee flotilles kanonneerbooten, waarvan verscheidenen met stoom, de een uitgegaan van Nicolaleff en het andere beschikbaar geworden door de ontruiming van Rene en Ibrail, hebben de straat van Jénikale en Kertch kunnen doorstevenen, en zich ten spoedigste voor Anapa vertoonen, terwijl er een corps troepen over land langs de zeekust trok. De cavalerie van Sefer Pacha, onvermogend om op een bosch en bergachtig terrein te ageren, werd gedwongen zich naar de vlakten achter het gebergte terug te trekken. Te land en ter zee aangetast, heeft Anapa, waarvan alle verdedigings werken vroeger waren verwoest, de poorten voor de Russen moeten openen.

Alle weerstand nutteloos zijnde, zoo hebben de Circassiërs, die de stad bezetten, zich met de gansche Mahomedaansche bevolking in de bosschen en op de steile bergruggen terug getrokken, al het geschut, dat in de stad aan handen was, gelijk ook al het vee, levensmiddelen en gemakkelijk te vervoeren voorwerpen medenemende. Het was den Russen onmogelijk, om die, door den oorlog, welke sedert 25 jaren in die woeste streken heeft gewoed, verharde, bevolking op haren terugtogt te vervolgen. Men gelooft hier, dat de Russen den tegenwoordigen veldtogt bij het innemen van Anapa zullen bepalen, zijnde het voor hen van gewigt, om vóór alles en zonder uitstel de verwoeste verdedigingswerken dier stad weder te herstellen. Het behouden van dat punt is voor hen van het hoogste belang, als liggende het digst bij het Caucasische gebergte, waaruit Schamyl hun vroeger gevoelige slagen toebragt en verscheidene malen de verspreide corpsen tot een overhaasten en bloedigen terugtogt dwong.

Men gelooft derhalve niet, dat de Russen in dit jaar nog iets ernstigs tegen Circassie ondernemen, maar alles in het werk stellen zullen, om de vernielde forten tot hun vorigen staat terug te brengen, ten einde, na afloop des winters, hunne bewegingen tegen Sefer pacha, Schamyl en andere volkshoofden, met nieuwe middelen en verdubbelden geestkracht, te kunnen hervatten.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Novem. 2	Hamburgsch	Charles Ross	D. Foh	Foochoufoo	14 Oct.	Melbourn.
» 3	Fransch	Richard le Noir	L. Benstre	Manilla	25 Sept.	Havre.
» 3	Engelsch	Caroline Coventry	B. D. Tuiman	Batavia	1 Nov.	Amsterdam.
» 4	Hamburgsch	Sakilla	H. Goldegger	Hongkong	1 Oct.	Buenos Aijros.
» 6	Engelsch	Kedgeree	W. Brantmaile	Singapore	23 »	Liverpool
» 5	Hollandsch.	Stad Leijden	C. C. Ruige	Batavia	3 Nov.	Patjitan.
» 6	Engelsch	Smithamley	W. A. Hamilton	Manilla	....	Liverpool.
» 6	Zweedsch	Wikingen	N. P. Clasé	»	20 Sept.	Cowes.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Novemb 5	Engelsch.	bark	Mary Ann,	R. Davidson	Hobarttown	14 Sept.	Martin, Dyce en co.
» 6	Nederlandsch	schip	Minister Pahud	J. Pfeil	Pasoeroean.	25 Oct.	Haeger en Schuurman.
» —	Nederl Indisch	brik	Noorfol.	Sech Bagawie	Balie	14 Sept.	B. J. Jacobs.
» 7	Nederlandsch.	bark	Australie	Jochems	Amsterdam	....	Haeger, en Schuurman.
» —	»	schip	Cornelia.	Schagen van Leeuwen.	Lampongs	....	de Weerdt Ruyl en co:
» —	Z. M.	stooms.	Amsterdam.	kapt. luit. t/z de Vries	»	....	
» —	»	fregat	Prins Frederik der Nederl.	kapt. t/z. Spanjaard	»	....	
» —	Nederl Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden.	J. Prins	Soerabaija	....	Maclaine, Watson en co.
» —	» »	bark	Hamadanij.	M. Kenzie	Singapore	....	D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 7	Nederlandsch	brik	Princes Amalia	W. Groeneveld.	Tjilatjap.
» 8	»	schip	Tonia	Zeeman	China.
» —	»	bark	Nederland en Oranje	L. van der Plas	Amsterdam.
» —	»	»	Lourens Koster	M Roenen	Soerabaya.
» —	Engelsch	»	Nile	W. Whannel	Singapore.
» —	Nederl Inidsch	»	Said Maskoor	Hadjie Jenal	Soerabaya en Banjermass.
» —	Nederlandsch	»	Kon. Ned. Jachtclub	....	Golf van Perzie.
» —	»	»	Zeeland	de Winter	Amsterdam.
» —	»	»	Theodora Machtilda	Boelhouwer	»
» —	»	»	Autoinette Seraphine	....	»

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Vooruit *	W. C. Kool	Rotterdam.	van Ommeren, Rueb en co.
»	bark	Pollux	D Kooy	Samarang.	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Biesbosch	Mugge	....	B. Kopersmit en co.
»	bark	Aegedia en Pauline*	Veltman.	Amsterdam.	»
»	»	Ridderkerk *	Pesant	....	»
»	»	Tonia *	Zeeman	China.	»
»	fregat	Wilhelmina en Clara *	H. de Wyn	....	Haeger en Schuurman.
»	schip	Minister Pahud *	J. M. Pfeil.	Nederland.	»
»	bark	Maria Adriana	S. v. d. Held	Soerabaya.	Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	»	Borneo.	J. F. Jansen	Tjilatjap	»
»	»	Nieuw Lekkerland	Hoffman.	....	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Dina *	de Haan	Havanah	G. Suermondt en co.
»	schip	Soerabaya *	Swarts.	Rotterdam	»
Nederl. Indisch	bark	Sara Eleonora *	D. Schuimer	Samarang.	C. Bahre en G. Kinder.
» »	»	Kalimanten	Goestie Tassin.	Tagal.	D. N. Buys en co.
» »	»	Atiat Rachman *	Sech Algator	....	»
» »	»	Almansoor *	Said Alie bin Djen	Pamanoekan	»
» »	schoen.	Sumatra *	Moh. Arsad	....	»
» »	schip	Amina Ulbarie *	Sech Bantoak	Padang	»
» »	bark	Kim Hensing *	Lim Bintioe	Cheribon.	»
» »	schoen.	Argo *	Massingham	»	»
» »	brik	Cheribon Packet *	....	Tagal.	»
» »	bark	Anna Serie *	Sech Bakreso	Soerabaya.	B. J. Jacobs.
» »	»	Alnoer *	Sech bin Awab Said	Samarang.	»
» »	brik	Ej Joesoer *	Said Aboebakar	Singapore	»
» »	»	Noorfol *	Sech Bagawie	Balie	»
Engelsch	bark	Mary Ann *	Davidson	Cowes.	Paine, Stricker en co.
Zweedsch	brik	Anna Charlotta *	T. J. Brogren	Zweden	Tolken, Voget en co.
Hamburgsch	schip	Europa *	Vogler	....	Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Argo *	W. Gerritz	Falmouth.	C. Bahre en G. Kinder.
Amerikaansch	bark	Panama *	....	Amerika via Padang	Dummler en co.
»	schip	Kit Carson *	S. Crowell	Cowes.	Paine, Stricker en co.
»	»	Ceylon *	Bassett	Straits.	»
Deensch.	bark	Valkijrien *	Strandgaard	Koppenhagen	»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekómen schepen te *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 29	Ned.	schip Ystroom	A. Hansen	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 27	N. I.	bark Alosmanie	Said Segaf.	Batavia.
» —	»	» Kim Tiangtey	Toa Englan	Palembang.
Nov. 1	»	» Oey Sinjo	Kwik Samiang	Batavia.
» —	»	» Faidool Rachman	Said Segaf.	»

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 29	N. I.	schoener Argo	Massingham	Batavia.
» 31	»	» Almas	Liem Anyan	Muntok.
» —	»	bark Alosmanie	Said Segaf.	Tagal.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 27	Ned.	schip Diligence'	L. Smit	Batavia.
» —	N. I.	brik Inggoan	Kwee Shoengoa	»

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 27	Ned.	bark Prins Veldmaarschalk	D. L. Immink	Nederland.
» —	»	brik Cheribon Paket	C B Younmg	Batavia.
» 28	N. I.	bark Thailiong	Ko Djakkie	Riouw.
Nov 1	»	brik Inggoan	Kwee Shoenhoa	»

Aangekomen schepen van *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 26	N. I.	bark Alnoer	Sech Said	Samarang.
» 28	»	brik Passekan	Liem Ketjiang	Batavia.

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 28	N. I.	bark Alnoer	Sech Said	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 23	Ned.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
» —	N. I.	schoener Carolina	Pa Djatie	Probolingo.
» —	Ned.	bark Maria Adolfina	A. Blom	Soerabaya
» 27	N. I.	schoener Digna	Oedin	»
» 28	Ned.	bark Neerlands Koningin	G. Geerling	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 24	Ned.	schip Kenau Hasselaar	O. Lindeman	Samarang.
» 25	»	» Minister Pahud	J M Pfeil	Rotterdam.
» —	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Sumanap.
» —	Ned	» Krabbe	Mardam	Soerabaya.
» 27	N. I.	schoener Carolina	Pa Djatie	Sumanap.

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 15	Ned.	schip Nehalennia	R. Grivel	Soerabaya.
» —	»	» Hendricus	van der Geer.	»

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 26	Ned.	schip Pieter Schoenmaker	van Varelen	Nederland.

Aangekomen schepen te *Bezoekie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 14	Ned.	bark Johanna Maria	Overgaauw	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 22	Bal.	bark Ida	Haberbier	Balia Bad.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie*.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct 23	Bal.	bark Ida	Haberbier	Samarang.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 20	N. I.	bark Tian Tay	Lim Tik-Ie	Grissee.
» 21	»	» Djoilanie	Said Alie	Soerabaija.
» —	»	schoener Sophia	Siendo Djaya	»
» 24	»	brik Rachmanie	Sech Bahasoan	»

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 23	N. I.	schoener Indram Eljoesoor	Mohamat Tahir	Banjermass.
» 24	»	bark Tian Tay	Lim Tik-Ie	Sinkawang.
» 25	»	» Elmashoor	Said Aljoefrie.	Cheribon.
» —	»	» Maymoon	Saik Kassim	Palembang.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 30	Ned.	bark Rembrandt van Rhyn	van Wyngaarden	Batavia.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Sehepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 24	Ned.	schip Pieter Schoenmaker	J. J. Varelen.	Probolingo.

Gepraaid door het ned. barkschip *Theodora Machtilda*, kapt. D Boelhouwer, komende van Manilla.

De ned bark *Alcijone*, kapt. Haacke, van Batavia naar Hongkong; op 5° 58' NB, 109° 3' LO. van Greenwich.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 31 *October tot en met den* 2 *November* 1856.

Met de Ned. bark *Batavia* kapt *Sarif Alhadat*, de heeren *Stuwer* en *dochter*, wed: *Anthonijsz*, van *Pekalongan*.

Met het N. I stooms *Langan Lamongan* kapt. *Deighton*, de heeren *Ivernuis*, *Ottenhoff*, *Quarles van Ufford*, en *familie*. *van der Goes*, *Roozen*. van *Samarang*.

Met het Ned schip *Tonia* kapt. *Zeeman*. de heeren *J. de Vogel*, *F. W. Nagel*, en *echtgenoot*, *G Westerkamp* en *familie*, van *Samarang*.

Overland de heer *L F. Vaillant* van *Sumadang*.

Overland de heer *G G. Pereira A. K Mossembekker*, van *Krawang*

Overzee de heer *O. K van der Meer Mohr*. van *Serang*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 1 *tot en met den* 7 *November* 1856.

Met het Ned. schip *Mary Mackertoon*, kapt. *Bario* de heer *G H. Dana*, *Katjik Jacob*, naar *Singapoer*.

Met het N. I stooms *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, de heeren *J F. Loudon*, *W B. Loudon*, mevr *Boerlage* wed. *Fillet* naar *Samarang*.

Overzee de heeren *D. J Samuels*, *A. Willemsen*, *C. C. C. A. Schuckmann* en *familie* naar *Krawang*.

Overzee de heer *G Dennison*, naar *Cheribon*.

Overzee de heer *F. L Samuels*, naar *Bantam*.

Overland de heer *D D. Kesler*. naar *Bandong*.

Met het Ned. schip *Jan van Schaffelaar*, kapt. *van Hees*. de heer *A. Hardeland* en *Echgenoot*, naar *Nederland*.

Met de Eng schip *Nile*, kapt. *Whamell*, de heeren *R. Johnsson*, *J Connally*. *W Jorij*, naar *Singapore*.

Overzee de heer *H. F. Eyben*. naar *Bantam*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 2 *tot en met den* 3 *Nov*. 1856.

AANVOER

Van Samarang per Brem. schip *Clemens*, agt. C. Bahre en G. Kinder.

$5597^{02}/_{100}$ pic. suiker. 50 pic. sapanhout. *G. Nahapiet.*

Zijnde in de Java-Bode van den 8 Oct. 1856 no. 81, abusievelijk gesteld de *N. H. M.*

Van Samarang en Pecalongan per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

1 kt. ginghams. *Moorman en co.*
$5^{30}/_{100}$ pic. koperwerk. *Said Aloewie Satrie.*
29 ks. gem. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. tuigen. *Sayers.*
2 ks. ginghams. 2 do. doeken. *Lim Seng.*
2 ks. doeken. koopmanschappen. [illegible]
1 kt. kain pandjangs. *Sie Yoetiang.*
10 ks. manufacturen. 2 do. potlooden. 1 do. zak doeken. 1 do. vestengoed. 2 do. gedr. katoen. 20 pic. zwavel. *Pandel en Stiehaus.*
6 ks. aardewerk. *Adam. en co.*
37 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
12 cod. sarongs. 4 do. doeken. 5 do. kain pandjangs. 20 ps. zijde ginghams. 2 cod. kain pandjangs 8. do. sarongs. 1 do. kain pandjangs. 12 do. doeken. *Order.*
17 cod. zijde slendangs. 8 do. doeken. 2 do. franjes. *Said Aboebakar Djoedie.*
1 kt. sirie doosen. *Sech Salim bin Hamit.*
1 kt. sarongs. *Sech Said bin Salim Basandit.*
240 ks. thee. *Lim Seng.*
$620^{62}/_{100}$ pic. suiker. *v. Ommeren Rueb en co.*

UITVOER.

Naar Muntok en Riouw per ned. ind. schip *Alnoer Salim*, gez. Hadjie Mohamad Amin.

15 cod. pinang-scharen. $38^{22}/_{100}$ pic. gutta percha. 11 do. vogelnestjes. $19^{1}/_{2}$ cod. rottinghoeden. *Aan boord gebleven lading van Bandjermassing.*
f 3000.— zilv. specie. *Hadjie Moh. bin Hadjie Hamin.*
$67^{1}/_{2}$ pic. tamarinde *Gezagv.*
1890 pic. rijst. *John Pryc en co.*
f 10,000.— munt. 1 kt. doeken. $6^{8}/_{20}$ corg. slendangs. *Hadjie Kamaroedien.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Atlas*, gez. Bakker. agt. Moormann en co.

450 pic. tin. 150 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *President Plate*, gez. Hansen. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

450 pic. tin. 150 do. rotting. $9003^{06}/_{100}$ do. suiker. 4380 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Singapore per ned. ind. schip *Balhair*, gez. Moh. Seman.

2000 ps. sp. matten. *f* 1600.— zilv. munt. *Gezagv.*
2500 ps. sp. matten. (1 kt. rood katoen. uit entrep.) *Sech Nasar Atamimie.*
1 kt. doeken. $4^{1}/_{2}$ corg. slendangs. *Sech Oemar Bagawie.*
400 pic. rijst. $15^{80}/_{100}$ do. zw. peper. $249^{10}/_{100}$ pic. rotting. 800 ps. sp. matten. $8^{12}/_{100}$ pic. vogelnestjes. 2 corg. dayak matten. *Gezagvoerder.*

Naar Riouw en Singapore per ned. ind. schip [illegible], gez. Hadjie Moh. Sedien.

300 pic. rijst. *Hadjie Abd. Manaf.*
1 kt. ijzerwerk. 20 catt. koperwerk. 14 ps. ijzerwerken. 7200 ps. sp. matten. 657 zilv. munt. 50 corg. hoofddoeken. 2 pic. koperwerk. 330 pic. rijst. 8 do. candy-suiker. *Aan boord gebleven van Samarang.*
1 bl. zeildoek. 7 ks. gedr. katoen. uit entrep. *Adam en co.*
6275 ps. sp. matten. 2000 ps. vloersteenen. div. Personen.

Naar Amsterdam per ned. schip *Staatsraad Baud*, gez. de Jong.

140 pic. rotting. 1100 do. tin. 7750 do. koffij. 2154 ks. thee. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Arij Scheffer*, gez. Kunst.

1400 pic. tin. 150 do. rotting. 9935 do. koffij. 2330 ks. thee. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.